

Vest for Skovbølle By. Stambanen, hvis jeg tør give den dette Navn, bliver 3 Mil lang, og Sidebanen bliver omtrent 1 Mil lang. Den foreslaas anlagt med normal Sporvidde som let Bane, helst med 45 Pd.s Skinner. Hvis Skinnerne blive saa stærke, blive de svære nok til at bære det Materiel, der føres paa den lollandske Bane. Bekostningen ved en saadan Bane vil efter de anstillede Beregninger med de svære Skinner blive 1,270,000 Kr., og deraf foreslaas fra Statens Side ydet Halvdelen. Resten skulde saa tilvejebringes fra Befolkningens Side, fra Amtskommunen, Bykommunerne, Sognekommunerne og de private. Jeg tillader mig at anbefale dette Baneanlæg til den højtærede Ministers og til det høje Tings Velvillie.

Ole Olsen: Jeg kan for saa vidt give det ærede Medlem Ret, naar han udtalte, at den Retning, som den nuværende Bane har, er mindre heldig. Den gaar igennem en hel Masse store Skove, saa at den ikke har tilstrækkeligt Opland, hvorimod der Nord for Banestrækningen ligger et meget stort og frugtbart Land. Jeg kan ogsaa til Dels give det ærede Medlem Ret i, at denne Bane nok vil komme til at betale sig i Fremtiden, men for at den skulde komme dertil, tror jeg, at det vil være nødvendigt, at Banen ikke stopper ved Kragenæs, men fortsættes derfra langs den nordlige Side af Lolland, f. Eks. ned til Bandholms-Banen, eller at den løber ind til et Sted imellem Ryde og Maribo. Naar den kom dertil, vilde den komme til at gaa gennem et yderst frugtbart Land, f. Eks. forbi den meget store By Stokkemark, og det vilde føre til, at Banen vilde blive mere rentabel, end den ellers vilde blive. Det blev paa den Maade en Ringbane, der gik ud fra Maribo eller et Sted mellem Maribo og Ryde eller ogsaa fra Bandholm over Kragenæs til Nakskov. Paa den Maade tror jeg, at Baneprojektet bedst vilde komme til at betale sig, og jeg vil antage, at inden dette Lovforslag bliver ophøjet til Lov, vil der sikkert nok rejse sig Krav fra denne Egn, Stokkemark-Egnen, om at Banen faar den af mig antydede Retning. Hermed skal ogsaa jeg anbefale dette Lovforslag til det høje Tings Velvillie.

Ministeren for offentlige Arbejder (Hage): Jeg tør vistnok antage, at den ærede Forslagsstiller ikke har ført dette Lovforslag frem i den Forventning, at det skulde blive til Lov i indeværende

Rigsdagssamling, men snarere for at faa disse Jernbaneanlæg gjort til Genstand for Overvejelse sammen med de øvrige Forslag, som foreligge for Rigsdagen allerede nu, og som kunne forudses at ville blive Genstand for nærmere Behandling i en kommende Rigsdagssamling. Jeg beklager, at det ærede Medlem ved at fremsætte dette Forslag har forladt en Tanke, som tidligere har været fremme paa Nakskovkanten, nemlig at anlægge disse Baner som smalsporede. Det vilde gøre Anlægget langt billigere, og det vilde lette den Kombination af Baner i forskellige Retninger, som her er tilsigtet. Jeg frygter for, at den Gaffelbane, som her paatænkes, nemlig dels en Bane fra Nakskov over Sandbjerg til Kragenæs, dels en Sidebane fra Sandbjerg over Købelev, vil blive meget dyr at drive, saa dyr, at Udgiften ikke vil staa i Forhold til den Trafik, der kan ventes. Skulde man gaa saa langt Vest efter som hen imod Købelev, vilde det vel snarere være at tilraade at lade Kragenæs-Banen gøre et Sving der over ad, da en Gaffelbane altid har den alldyrreste og vanskeligste Drift. Hvad angaar Bekostningen, da er den foreløbig af Statsbanerne anslaaet til omtrent 1,200,000 Kr., idet Kragenæs-Banen, som er 3 Mil lang, er beregnet til 950,000 Kr. og Købelev-Banen, som er $\frac{3}{4}$ Mil lang, til 250,000. Ved at indskrænke Anlægget til en enkelt Bane, vil Overslaget kunne reduceres noget. Det nordlige Lolland er en saa velstaaende Egn, at der vel er nogen Chance for, at der vil kunne opnaas noget Udbytte af en saadan Banes Drift, men en stor Forrentning vil man utvivlsomt ikke kunne vente sig. Imidlertid antager jeg, at dette Baneanlæg sammen med de øvrige Privatbaner, der ere bragte i Forslag i Aar, vil kunne blive Genstand for Tingets Overvejelse i en kommende Rigsdagssamling.

Forslagsstilleren (Reventlow): Jeg vil gerne takke den højtærede Minister for de velvillige Udtalelser, han fremkom med. Jeg deler ganske den højtærede Ministers Beklagelse over, at jeg ikke har kunnet fremkomme med et Forslag til Lov om en smalsporet Bane. Det har været min kære Tanke i lang Tid, at vi skulde kunne naa dertil paa vor Egn at benytte det Spor-anlæg, som er lagt af de danske Sukkerfabrikker til Fremførelse af Roer og Roeaffald til et stort Anlæg af smalsporede Baner rundt omkring Nakskov By baade i Lollands nørre og søndre Herred. Men